

A hódmezővásárhelyi Németh László Gimnázium, Általános Iskola **Természettudományos Önképzőkör (TÖK)** újabb előadója között köszönhetjük a Középiskolai MTA **Alumni program**mal való együttműködésnek köszönhetően **Dr. Somogyi Norbert főiskolai docent, irodavezetőt, volt párizsi tudományos és technológiai, illetve mezőgazdasági szakattasét, az időközben a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetembe beolvadt volt Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ korábbi főigazgató-helyettesét. (SZTE MGK Növénytudományi és Környezetvédelmi Intézet (Hódmezővásárhely, 6800 Hódmezővásárhely, Andrásy út 15.)**

Hálásan köszönjük **A külszolgálat szakdiplomata szemmel és a Fönntarthatóság és sokféleség az agráriumban** című diákközpontú, a gyerekek tanulmányaihoz magyarázatokkal igazodó, színes **előadását**.

2025.09.24-én a 11-es földrajz sávós csoport és a természettudományok iránt érdeklődő laborszakkörös 8. A és 8. B-és diákok, illetve a betekintő érdeklődők ízelítőt kaphattak egy szakattasé munkájáról, aki nem csak tárgyal, hanem kapcsolatot tart az adott területek gazdasági szakértőivel, intézményi szereplőivel. Véleményem szerint az előadás kulcs mondata a következő volt: **„Ültess megfelelő fát, a megfelelő helyre, az adott célra.”**

Többek között megtudhattuk, hogy előadónk járt a Csillagok háborúja film egyik forgatásai helyszínéhez közel, ami a tunéziai Tataouine (vagy másképpen írva a filmbéli Tatooine), szerinte a párizsiak esküsznek a jó minőségű párizsi mézre, de mi azért maradjunk az egészségesebb vidéki méznél. Az ízek bolygója rendezvény nemzetközi találkozásán több nemzet is magáénak vall ugyanazon népszerű, hagyományosnak gondolt tradicionális nemzeti ételelt, pl: kalács, rétes.

Mivel Franciaország területéhez tartoznak tengeren túli területek is, volt gyarmattartó országként, így Somogyi Norbert diplomataként eljutott az Európai Unió ultraperiférikus területeit tekintve többek között: **Guadeloupe, Martinique**, azaz a Kis-Antillák szigeteire a Karib-térségbe. Az előadásában bemutatta, hogy a klímaváltozás trópusi területeket is egyaránt érint. Ezért a klimatikus változásokhoz igazodva olyan növénykultúrákat telepítenek, mint a klímaváltozás hatásainak ellenálló mezőgazdasági termelési rendszer (KARUSMART – INRAE Guadeloupe). Ez egy másfél hektáros kísérleti gazdaság, ahol a fő növény a biológiai termesztésben telepített cukornád, olyan klímaintelligens parcella, ahol a lehető legnagyobb arányú szénmegkötésre törekednek. Igyekeznek a cukornád, a banán, a zöldségfélék és az állattenyésztés összhangját megteremteni, mert idővel egyre inkább a vegyes szerkezetű gazdaságok lesznek a meghatározók.

Ilyen vegyes gazdasági forma az úgynevezett **agrárerdészeti tevékenység** is. Az agrárerdészet egy olyan földhasználati forma, melyben különböző mezőgazdasági ágazatok kombinációja valósul meg fás elemekkel. Környezeti szempontból a víz- és a talajvédelmi funkciót kell kiemelni, valamint a szénmegkötő képességét, mely jelentős szerepet tölthet be a klímaváltozás negatív hatásainak mérséklésében. Az agrárerdészeti rendszerek további típusai közé tartozik **köztes termesztés**, amikor például kakaóültetvény van a magasabb mahagóni fák alatt, ugyanis a kakaó árnyékkedvelő. Az **erdősávokkal**, azaz fák és bokrok együttes telepítésével csökkenthetők a szél kedvezőtlen hatásai és egyúttal új élőhelyeket lehet kialakítani. A trópusokon tipikus agrárerdészeti kultúra a vanília, ahhoz, hogy a beporzását kézzel el lehessen végezni, erdei környezetben nem szabad túl magasra futni a növényt, sőt talán célszerűbb árnyékoló hálózattal fölszerelt intenzív rendszerben termesztetni a kultúrát.

Érdekes volt hallgatni a **„Zöld Gát”** projektet Algériában, az Atlasz két lánc közötti fennsíkon a '70-es években aleppói fenyő monokultúrára telepítettek, sajnos számos szakmai hibát vétve. Mára elkezdődött a fölújítása, alkalmazkodva a megváltozott klimatikus viszonyokhoz és törekedve más szempontok érvényesítésére is.